

Wymagania na poszczególne oceny z historii dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim

KL I

Nazwa działu	Dopuszczająca	Dostateczna	Dobra	Bardzo dobra	Celująca
Początki dziejów ludzkości	<p>Wie co to jest wiek</p> <p>Rysuje os czasu</p> <p>Uczeń rozróżnia źródła historyczne</p> <p>Wie, gdzie mieszkali ludzie pierwotni</p>	<p>Wie, co to kalendarz</p> <p>Wie, ile dni , miesięcy ma rok</p> <p>Zaznacza na osi czasu lata naszej ery, przed naszą era, narodziny Chrystusa</p> <p>Wie, jak ludzie zdobywali pożywienie i czym się odżywiali</p>	<p>Zna rzymski zapis cyfr</p> <p>Potrafi określić wiek na podstawie podanej daty i zaznaczyć na osi czasu</p> <p>Wymienia źródła ustne, pisane i materialne</p> <p>Wyjaśnia, na czym polega koczowniczy i osiadły tryb życia</p> <p>Wie, z czego ludzie pierwotni wykonywali narzędzia, nazywa je</p>	<p>Wymienia przyrządy do mierzenia czasu</p> <p>Określa pierwszą i drugą połowę wieku</p> <p>Potrafi wyjaśnić pojęcia: archeologia, archeolog, tradycja</p> <p>Rozumie związek udoskonalania narzędzi z rozwojem cywilizacji</p>	<p>Określa ramy chronologiczne kolejnych etapów ewolucji człowieka</p> <p>Podaje najistotniejsze cechy wyglądu różnych gatunków człowiekowatych i ich umiejętności</p> <p>Omawia sposób wytopu brązu i żelaza</p>
Starożytne cywilizacje	<p>Nazywa i wskazuje na ilustracjach materiały pisarskie</p> <p>Zna współczesny symbol igrzysk</p> <p>Wskazuje na mapie Ateny, Rzym, Egipt</p> <p>Wie, kim byli apostołowie i zna ich rolę w szerzeniu wiary</p> <p>Wie, iż naród żydowski był pierwszymi chrześcijanami</p>	<p>Uczeń zna rodzaje pisma</p> <p>Wymienia konkurencje igrzysk w Grecji</p> <p>Uczeń wyjaśnia, co to są igrzyska olimpijskie</p> <p>Rozróżnia tragedie od komedii</p> <p>Wskazuje na mapie Palestynę, Betlejem, Nazaret, Jerozolimę</p>	<p>Wie, gdzie wynaleziono papier i z czego jest wykonywany</p> <p>Rozumie, dlaczego organizowano igrzyska w Grecji</p> <p>Wie, kim był Dionizos, Rozumie, dlaczego obchodzono święto ku jego czci</p> <p>Uczeń wymienia imiona ewangelistów</p>	<p>Wyjaśnia , jak wykonywano papirus i pergamin</p> <p>Zna legendę o powstaniu Rzymu</p> <p>Zna przebieg igrzysk, osiągnięcia Rzymian porównuje igrzyska w Grecji i współczesne</p> <p>Porównuje teatr ateński i współczesny</p> <p>Wyjaśnia, dlaczego i na czym polegało prześladowanie</p>	<p>Prezentuje najważniejsze fakty z historii oraz osiągnięcia Sumeru, Asyrii i Babilonii</p> <p>Omawia organizację państwa egipskiego</p> <p>Wskazuje na mapie szlak wędrówki Izraelitów z Egiptu do Kanaan</p> <p>Osiągnięcia cywilizacji Indii i Chin</p> <p>Omawia położenie</p>

				<p>chrześcijan</p> <p>Wie, co zawiera Pismo Święte</p>	<p>geograficzne i warunki naturalne Grecji oraz opisuje życie i zajęcia mieszkańców Grecji</p> <p>Omawia cechy charakterystyczne demokracji ateńskiej</p> <p>Omawia położenie geograficzne i warunki naturalne Italii oraz opisuje życie i zajęcia mieszkańców Italii</p> <p>Przedstawia organizację państwa rzymskiego za czasów cesarstwa</p> <p>Przedstawia dokonania -Justyniana I Wielkiego -Mahometa -Karola Wielkiego -Ottona I i Ottona III</p>
<p>Polska pierwszych Piastów</p>	<p>Zna legendę o Piaście Kołodzieju</p> <p>Wie, kto był pierwszym księciem polskim (władca)</p> <p>Na podstawie mapy wymienia ówczesnych sąsiadów Polski</p> <p>Uczeń wie, dlaczego nazywano Bolesława Chrobrego –Chrobrym</p>	<p>Wie, skąd pochodzi nazwa Polska</p> <p>Wie, gdzie była pierwsza stolica Polski</p> <p>Zna daty 966, 1025</p> <p>Zna historie życia świętego Wojciecha</p> <p>Wie, kim był święty Stanisław</p> <p>Rozumie, przyczyny</p>	<p>Uczeń zaznacza na osi czasu średniowiecze</p> <p>Wymienia nazwy plemion słowiańskich</p> <p>Uczeń omawia organizację kościoła (papież, diecezje, parafie)</p> <p>Wie, dlaczego doszło do konfliktu króla z biskupem Stanisławem i jakie były tego skutki</p>	<p>Wyjaśnia , co to jest ród i plemię, gród, osada</p> <p>Rozumie znaczenie i skutki chrztu Polski przyjętego przez Mieszka I wraz z całym narodem</p> <p>Uczeń wyjaśnia znaczenie zjazdu w Gnieźnie</p> <p>Omawia znaczenie koronacji Bolesława</p>	<p>Charakteryzuje strukturę społeczną w państwie Mieszka I</p> <p>Opisuje okoliczności i znaczenie przyjęcia chrztu przez Mieszka I</p> <p>Opisuje znaczenie zjazdu gnieźnieńskiego</p> <p>Omawia działalność Kazimierza Odnowiciela i Bolesława Śmiałego</p>

	<p>Wie, skąd wziął się przydomek „Śmiały”</p> <p>Wie, o czym mówił testament Krzywoustego</p>	wojny z Niemcami	<p>Rozumie znaczenie Pomorza dla Polski</p> <p>Wie, kim byli Tatarzy i gdzie leżało ich państwo</p>	Chrobrego	<p>Wie, w którym wieku św. Stanisław stał się patronem Polski</p>	Wymienia przyczyny powstania statutu Bolesława Krzywoustego
--	---	------------------	---	-----------	---	---

Uwagi dotyczące oceniania na każdym poziomie wymagań:

- aby uzyskać kolejną, wyższą ocenę, uczeń musi opanować zasób wiedzy i umiejętności z poprzedniego poziomu.

KL II

Nazwa działu	Dopuszczająca	Dostateczna	Dobra	Bardzo dobra	Celująca
Polska i świat w XII –XIV wieku	<p>Zna pojęcia: krucjata, zakon krzyżacki, krzyżowcy, Mongołowie, Malbork, monarchia, Królestwo Polskie,</p> <p>Zna daty: 1226, 1241, 1320, 1370</p> <p>Zna dokonania: Konrada Mazowieckiego, Władysława Łokietka, Kazimierza Wielkiego, Jana Długosza</p> <p>Wskazuje na mapie miejsce bitwy Łokietka z Krzyżakami-Płowce</p>	<p>Zna pojęcia: Lewant, pryncypał, feudalizm, starosta, chan, Ruś Halicka,</p> <p>Wie, kim był Konrad Mazowiecki i dlaczego sprowadził Krzyżaków do Polski</p> <p>Zna daty: 1335, 1364, 1295, 1300</p> <p>Zna dokonania: Batu - chana, Temudżyna, Przemysła II, Wacława II</p>	<p>Lokalizuje na mapie: Lewant, Ziemię świętą, dzielnice Polski, sąsiadów średniowiecznej Polski,</p> <p>Zna przyczyny i skutki krucjat</p> <p>Określa podstawowe założenia testamentu Krzywoustego i jego skutki,</p> <p>Zna etapy ekspansji Mongołów w Europie,</p> <p>Zna dzieje zakonu Krzyżackiego w ziemi chełmińskiej,</p>	<p>Rozumie skutki rozbicia dzielnicowego</p> <p>Wie, gdzie doszło do decydującej bitwy z Tatarami</p> <p>Przedstawia genezę powstania zakonu krzyżackiego i jego rolę w dziejach Polski,</p> <p>Ocenia politykę Bolesława Krzywoustego, Władysława Łokietka oraz Kazimierza Wielkiego</p>	<p>Omawia przyczyny wypraw krzyżowych i wskazuje ich skutki</p> <p>Podaje wydarzenia związane z latami 1180 r. 1227 r.</p> <p>Wskazuje przyczyny i skutki sukcesów Mongołów</p> <p>Omawia okoliczności zajęcia przez Krzyżaków Pomorza Gdańskiego</p> <p>Prezentuje dokonania Władysława Łokietka w procesie</p>

			<p>Zna etapy jednoczenia państwa polskiego w XIV wieku,</p> <p>Zna dokonania Kazimierza Wielkiego</p>		<p>jednoczenia ziem polskich</p> <p>Omawia wkład Kazimierza Wielkiego w umocnienie państwa polskiego pod względem politycznym i gospodarczym</p>
Społeczeństwo średniowiecza	<p>Zna pojęcia: lenno, wasal, senior, stan, trójpolówka, gospodarka wypaleniskowa, sołtys, wójt, cech, benedyktyni, franciszkanie, uniwersytet, rycerz, asceta</p> <p>Umie odróżnić styl gotycki od stylu romańskiego,</p> <p>Przedstawia warunki życia codziennego w średniowiecznym mieście oraz średniowiecznej wsi,</p> <p>Zna zasady kodeksu rycerskiego i przebieg pasowania na rycerza</p> <p>Zna cechy dobrego rycerza</p>	<p>Zna pojęcia: hołd lenny, monarchia patrymonialna, wolnizna, ława, plebs, patrycjat, pospólstwo, herezja,</p> <p>Zna dokonania: św. Benedykta, św. Franciszka, św. Dominika, św. Tomasza,</p> <p>Umie wyjaśnić zasady funkcjonowania systemu lennego oraz monarchii stanowej,</p> <p>Wymienia wynalazki w rolnictwie wprowadzone w XII –XIV wieku,</p> <p>Wyjaśnia jakie funkcje w średniowiecznym mieście pełniły: ratusz, pręgierz, rynek, mury obronne,</p> <p>Rozumie uniwersalny charakter kultury średniowiecznej, zna cechy charakterystyczne architektury, malarstwa</p>	<p>Tłumaczy zasadę „Wasal mojego wasala nie jest moim wasalem”,</p> <p>Podaje cechy charakterystyczne kultury rycerskiej,</p> <p>Wymienia obowiązki i uprawnienia sołtysa w średniowieczu,</p> <p>Omawia etapy zakładania wsi na prawie niemieckim,</p> <p>Tłumaczy na czym polegała lokacja miast na prawie magdeburskim,</p> <p>Wymienia najstarsze ośrodki zakonne na ziemiach polskich,</p> <p>Przedstawia postacie: Szymona Słupnika, Rolada, Karola Wielkiego</p> <p>Wymienia nazwy stanów społecznych,</p>	<p>Omawia różnice między monarchią stanową a patrymonialną,</p> <p>Określa rolę miast w polityce i gospodarce państw europejskich,</p> <p>Określa rolę Kościoła w rozwoju państw europejskich,</p> <p>Omawia cechy kultury dworskiej, ludowej i rycerskiej</p> <p>Wie, czym zajmowali się zakonnicy (benedyktyni, cystersi)</p> <p>Wie, jak wyglądały herby rycerskie i jakie miały znaczenie</p>	<p>Porównuje lokację na prawie niemieckim i polskim,</p> <p>Porównuje życie codzienne mieszczan o różnym statusie społecznym</p> <p>Uzasadnia, dlaczego działalność ruchów heretyckich wywołała sprzeciw Kościoła</p> <p>Przedstawia dokonania św. Tomasza z Akwinu</p> <p>Tłumaczy rolę Kościoła w rozwoju architektury i sztuki średniowiecznej</p>

		<p>i rzeźby w dobie średniowiecza</p> <p>Wyjaśnia, czym było rycerstwo</p>	<p>krótko je charakteryzuje</p>		
<p>U schyłku średniowiecza</p>	<p>Zna pojęcia: unia personalna, przywilej, „czarna śmierć”,</p> <p>Zna daty: 1374, 1401, 15 VII 1410, 1411, 1454 –1466</p> <p>Zna dokonania: Władysława Jagiełły, Witolda, Jadwigi, Joanny d’Arc, Wita Stwosza, Jana Długosza, Kazimierza Jagiellończyka, Zawiszy Czarnego</p> <p>Zna przyczyny, przebieg i skutki: wielkiej wojny z zakonem krzyżackim oraz wojny trzynastoletniej</p> <p>Zna zabytki polskiego średniowiecza,</p> <p>Na podstawie drzewa genealogicznego wykazuje związki w obrębie dynastii Jagiellonów</p>	<p>Zna pojęcia: unia w Krewie, sułtan, car, wojna stuletnia,</p> <p>Zna daty: 1462, 1400</p> <p>Zna dokonania: Giedymina, Mikołaja Trąby, Pawła Włodkowica, Władysława III, Iwana IV,</p> <p>Wskazuje na mapie: Wielkie Księstwo Litewskie, Państwo Zakonne, imperium osmańskie,</p> <p>Wyjaśnia dlaczego panowanie Kazimierza Jagiellończyka to „złota jesień polskiego średniowiecza”</p>	<p>Zna przywileje szlacheckie z XIV w.,</p> <p>Opisuje okoliczności unii w Krewie,</p> <p>Wskazuje korzyści i zagrożenia wynikające z unii polsko -litewskiej,</p> <p>Omawia przebieg bitwy pod Grunwaldem,</p> <p>Omawia etapy wojny trzynastoletniej</p> <p>Porównuje rozwój kultury polskiej z europejską</p>	<p>Omawia dokonania słynnych absolwentów Akademii Krakowskiej,</p> <p>Charakteryzuje osiągnięcia kultury późnego średniowiecza,</p> <p>Wyjaśnić skutki zdobycia Konstantynopola przez Turków,</p> <p>Omawia zmiany jakie zaszły w sytuacji międzynarodowej Polski po wojnie trzynastoletniej,</p>	<p>Samodzielnie dociera do informacji dotyczących kultury średniowiecza w jego regionie</p> <p>Ocenia panowanie Jadwigi i Władysława Jagiełły</p> <p>Przedstawia przebieg działań wojennych w czasie wielkiej wojny z zakonem w latach 1409–1411</p> <p>Ocenia udział Pawła Włodkowica w obradach soboru w Konstancji</p> <p>Wymienia przyczyny i następstwa wojny stuletniej</p> <p>Omawia skutki epidemii dżumy</p> <p>Przedstawia przyczyny i przebieg powstania husytów w Czechach</p> <p>Podaje nazwy ziem odzyskanych przez</p>

					<p>Królestwo Polskie na mocy pokoju toruńskiego z 1466 r.</p> <p>Wyjaśnia, dlaczego okres panowania Kazimierza Jagiellończyka nazywany jest złotą jesienią polskiego średniowiecza</p>
<p>Narodziny nowożytnego świata</p>	<p>Zna przyczyny i skutki wielkich odkryć geograficznych,</p> <p>Zna pojęcia: busola, kompas, korsarz, manufaktura, kolonia, humanizm, renesans, reformacja, anglikanizm, kalwinizm, arianizm, kontrreformacja, herezja</p> <p>Zna daty: 1492, 1498, 1517,</p> <p>Zna dokonania: K. Kolumba, V. da Gamy, F. Magellana, M. Anioła, L. da Vinci, M. Kopernika, J. Gutenberga, M. Lutra, Henryka VIII</p>	<p>Zna pojęcia: kapitalizm, weksle, banki, inkwizycja, indeks ksiąg zakazanych sobór trydencki, jezuiści</p> <p>Zna dokonania: I. Loyoli, Jana Kalwina, Galileusza, B. Diaza</p> <p>Zna osiągnięcia cywilizacji prekolumbijskich,</p> <p>W oparciu o mapę przedstawia przebieg wielkich odkryć geograficznych,</p> <p>Podaje przykłady dzieł twórców renesansu, Podaje przykłady inspiracji sztuką antyczną w dziełach renesansu, w Wyjaśnia sens stwierdzenie „Człowiekiem jestem i nic co ludzkie nie jest mi obce”, Prezentuje główne nurty reformacji</p>	<p>Ocenia jaki wpływ na odkrycia geograficzne miał rozwój kartografii i nawigacji,</p> <p>Wskazuje kolonie Hiszpanii i Portugalii,</p> <p>Omawia model dualizmu w rozwoju gospodarczym Europy,</p> <p>Tłumaczy zjawisko mecenatu,</p> <p>Tłumaczy zdanie „Czyj kraj tego religia”,</p> <p>Wymienia zadania inkwizycji w walce z reformacją</p>	<p>Porównuje osiągnięcia cywilizacji prekolumbijskich z cywilizacją Europejczyków</p> <p>Charakteryzuje wymianę handlową w obrębie „złotego trójkąta”,</p> <p>Wskazuje cechy kultury renesansu i porównuje je z okresem średniowiecza,</p> <p>Zna przyczyny i skutki wojny trzydziestoletniej</p>	<p>Opisuje przebieg wypraw wielkich odkrywców: Vasco da Gama, Krzysztofa Kolumba, Ferdynanda Magellana</p> <p>Szczegółowo omawia przyczyny i skutki wielkich odkryć geograficznych</p> <p>Omawia dokonania postaci: Ferdynanda Corteza, Francisca Pizarra</p> <p>Tłumaczy, na czym polegała praca nakładcza</p> <p>Tłumaczy znaczenie wynaleźenia druku dla rozwoju renesansowej nauki</p> <p>Wymienia główne przyczyny i skutki reformacji</p>

		Porównuje wnętrze kościoła ze zbożem			Omawia reformy wprowadzone w Kościele katolickim po soborze trydenckim
Rzeczpospolita w XVI wieku	<p>Zna pojęcia: przywilej szlachecki, sejm, sejmik, liberum veto, szlachta, magnaci, folwark, pańszczyzna, unia realna, „złoty wiek”, wolna elekcja, bezkrólewie, pacta conventa, artykuły henrykowskie, arrasy, RP Obojga Narodów,</p> <p>Zna daty: 1515, 1525, 1569, 1570, 1574,</p> <p>Zna dokonania: Zygmunta Starego, Zygmunta Augusta, P. Skargi, Bony, J. Kochanowskiego, M. Reja, M. Kopernika, Henryka Walezego, Stefana Batorego</p>	<p>Zna pojęcia: senat, kanclerz, hetman, arianie, konfederacja, sejm konwokacyjny i koronacyjny, wojsko kwarciane,</p> <p>Zna dokonania: J. Zamoyskiego, A. Jagiellonki, J. Łaskiego, A. Frycza-Modrzewskiego,</p> <p>Wymienia produkty eksportowane oraz importowane z XVI w. RP,</p> <p>Określa rolę Gdańska w handlu morskim,</p> <p>Tłumaczy stwierdzenie „państwo bez stosów”,</p> <p>Zna główne zabytki polskiego renesansu,</p> <p>Zna najważniejsze przyczyny wojen z Moskwą i ostatniej wojny z Zakonem Krzyżackim</p>	<p>Wyjaśnia czym była egzekucja praw i dóbr,</p> <p>Charakteryzuje różnorodność stanu szlacheckiego oraz przebieg obrad sejmiku walnego,</p> <p>Zna rodzaje sejmików,</p> <p>Omawia funkcjonowanie folwarku pańszczyźnianego,</p> <p>Zna postanowienia ugody sandomierskiej i konfederacji warszawskiej,</p> <p>Wyjaśnia przyczyny i skutki unii lubelskiej,</p> <p>Charakteryzuje dokonania pierwszych królów elekcyjnych</p>	<p>Porównuje ustrój RP XVI w. do innych państw europejskich,</p> <p>Omawia wpływ rozwoju gospodarczego Polski na poziom życia poszczególnych grup społecznych,</p> <p>Tłumaczy w jaki sposób reformacja wpłynęła na rozwój sztuki</p>	<p>Omawia najważniejsze przywileje szlacheckie</p> <p>Wyjaśnia, czym było wojsko kwarciane</p> <p>Wyjaśnia przyczyny podpisania porozumienia jagiellońsko-habsburskiego w Wiedniu</p> <p>Wymienia przyczyny i skutki wojny o Inflanty</p> <p>Omawia cechy architektury renesansu na przykładzie zabytków w Polsce</p> <p>Tłumaczy znaczenie ogłoszenia teorii heliocentrycznej Mikołaja Kopernika i porównuje ją z systemem geocentrycznym</p>

					<p>Wskazuje renesansowe elementy krakowskiego Wawelu</p> <p>Charakteryzuje rozwój kontrreformacji w Polsce</p> <p>Wymienia pierwszych królów elekcyjnych i charakteryzuje ich panowanie</p> <p>Omawia główne założenia artykułów henrykowskich oraz dokumentu <i>pacta conventa</i></p>
Wiek wojen	<p>Zna pojęcia: monarchia parlamentarna, monarchia absolutna, husaria, rokosz, Kozacy, Dzikie Pola, abdykować, liberum veto, barok, sarmatyzm</p> <p>Zna daty: 1605, 1648, 1673, 1683, 1655-1660</p> <p>Zna dokonania: Zygmunta III Wazy, Jana Kazimierza, J. K. Chodkiewicza, S. Żółkiewskiego, B. Chmielnickiego, S. Czarnieckiego, J. Sobieskiego</p>	<p>Zna pojęcia: portret trumienny, ataman, sicz, Bastylia, liberum veto,</p> <p>Zna daty: 1612, 1634, 1627, 1686,</p> <p>Zna dokonania: O. Cromwella, A. Richelieu, Ludwika XIV, M. Zebrzydowskiego, Władysława IV</p> <p>Zna przyczyny wojen XVII –wiecznych oraz ich skutki,</p> <p>Wskazuje na mapie</p>	<p>Zna etapy ustanawiania Monarchii parlamentarnej w Anglii,</p> <p>Zna cechy absolutyzmu monarszego, Zna przebieg wojen XVII –wiecznych,</p> <p>Wymienia cechy charakterystyczne barkowej rzeźby i sztuki</p> <p>Podaje wydarzenia związane z latami: 1655 r., 1656 r., 1660 r.</p>	<p>Porównuje systemy polityczne w. XVII,</p> <p>Ocenia politykę dynastii Wazów,</p> <p>Wskazuje na związki sztuki baroku z kontrreformacją</p> <p>Przedstawia dokonania postaci: Karola Gustawa, Augustyna Kordeckiego, Stefana Czarnieckiego,</p> <p>Przedstawia przyczyny, przebieg i skutki odsieczy wiedeńskiej</p>	<p>Podaje przyczyny konfliktu króla Karola I z parlamentem</p> <p>Omawia przyczyny wojny domowej w Anglii</p> <p>Podaje zasady funkcjonowania merkantylizmu</p> <p>Wymienia działania kardynała Richelieu, które doprowadziły do stworzenia we Francji monarchii absolutnej</p> <p>Omawia przyczyny, przebieg</p>

	<p>Zna przynajmniej jedną przyczynę wojen z Turcją, Moskwą, Szwecją, Kozakami;</p> <p>Umie wskazać na mapie: sąsiadów Polski XVII – wiecznej, miejsca kilku bitew XVII -wiecznych</p>	<p>historycznej miejsca bitew, traktatów pokojowych,</p> <p>Opisuje strój szlachecki</p>			<p>i skutki wojen polsko-szwedzkich</p> <p>Omawia przyczyny oraz przebieg wojen z Turcją w pierwszej połowie XVII w.</p> <p>Podaje przyczyny, przebieg i skutki wybuchu powstań kozackich na Ukrainie</p> <p>Przedstawia okoliczności najazdu Szwedów na Polskę</p> <p>Wyjaśnia znaczenie podpisania traktatów welańsko -bydgoskich</p> <p>Przedstawia cechy charakterystyczne kultury sarmackiej</p>
--	---	--	--	--	---

Uwagi dotyczące oceniania na każdym poziomie wymagań:

- aby uzyskać kolejną, wyższą ocenę, uczeń musi opanować zasób wiedzy i umiejętności z poprzedniego poziomu.

KL III

Nazwa działu	Dopuszczająca	Dostateczna	Dobra	Bardzo dobra	Celująca
Europa i Polska w czasach oświecenia	<p>Zna pojęcia: oświecenie, racjonalizm, ateizm, Łazienki, klasycyzm, KEN</p> <p>Zna daty: 1764, 1772</p> <p>Zna zasługi: S. A. Poniatowskiego, Canaletta</p>	<p>Zna pojęcia: empiryzm, konfederacja, deizm, oświecenie stanisławowskie,</p> <p>Zna daty: 1701, 1736, 1768</p> <p>Zna zasługi: Augusta II, Augusta III, Stanisława Leszczyńskiego</p>	<p>Umie zaznaczyć na mapie ziemie zabrane Polsce w I rozbiórce,</p> <p>Umie rozpoznać cechy stylu klasycystycznego,</p> <p>Zna najważniejsze reformy absolutyzmu oświeceniowego, pozytywne i negatywne strony czasów saskich,</p>	<p>Charakteryzuje zasady głoszone przez francuskich filozofów,</p> <p>Wskazuje na mapie zasięg terytorialny Rzeczypospolitej za panowania Sasów</p> <p>Ocenia politykę S. A. Poniatowskiego</p> <p>Omawia reformy sejmu konwokacyjnego</p>	<p>Omawia znaczenie odkryć epoki oświecenia</p> <p>Wymienia najważniejsze wynalazki XVIII w.</p> <p>Omawia reformy przeprowadzone w Rosji, Prusach i Austrii</p> <p>Opisuje przebieg wojny północnej</p> <p>Ocenia wkład Stanisława Augusta w rozwój polskiego oświecenia</p>
Czas wielkich zmian	<p>Zna pojęcia: bostońskie picie herbaty, deklaracja Praw Człowieka i Obywatela, jakobini, gilotyna, Sejm Wielki, konstytucja 3 –go Maja;</p> <p>Zna daty: 1789, 1791, 1793, 1794, 1795</p> <p>Zna zasługi : T. Kościuszki, J. Waszyngtona</p>	<p>Zna pojęcia: Kongres Kontynentalny, Stany Generalne, konfederacja targowicka,</p> <p>Zna daty: 1776, 1793, 1788 –1792,</p> <p>Zna zasługi: T. Jefferson, ks. J. Poniatowskiego</p>	<p>Poprawnie posługuje się terminami: rojaliści, przewrót thermidoriański</p> <p>Umie zaznaczyć na mapie ziemie utracone przez Polskę w II i III rozbiórce,</p> <p>Zna przyczyny upadku państwa polskiego w XVIII wieku,</p> <p>Zna przyczyny wybuchu rewolucji francuskiej,</p> <p>Zna postanowienia</p>	<p>Zna etapy rewolucji francuskiej oraz walki o niepodległość USA,</p> <p>Podaje daty wydarzeń: 14 lipca 1789 r. – zdobycie Bastylji, 21 stycznia 1793 r. – egzekucja Ludwika XVI</p> <p>Zna ugrupowania Sejmu Wielkiego i przebieg wojny z Rosją z 1792 r.</p> <p>Przyczyny, przebieg i skutki powstania kościuszkowskiego</p>	<p>Charakteryzuje przebieg wojny o niepodległość USA</p> <p>Wymienia reformy przeprowadzone przez Konstytuante</p> <p>Wymienia najważniejsze bitwy wojny w obronie Konstytucji 3 maja: pod Dubienką i Zieleńcami</p> <p>Omawia wpływ bitew pod Raclawicami, Szczekocinami</p>

			konstytucji 3 –go Maja Rozróżnia wewnętrzne i zewnętrzne przyczyny upadku Rzeczypospolitej		i Maciejowicami dla przebiegu powstania kościuszkowskiego
Europa od Napoleona do Wiosny Ludów	Zna pojęcia: konsulat, kongres wiedeński, fabryka, komunizm, kapitalizm, Legiony Polskie we Włoszech, Księstwo Warszawskie Zna daty: 1799, 1807, 1812, 1815 Zna dokonania: Napoleona Bonaparte, J. H. Dąbrowskiego, J. Wybickiego	Zna pojęcia: konkordat, restauracja, blokada kontynentalna, Zna daty: 1805, 1821, 1848, Zna dokonania: A. Smitha, K. Marksa	Umie omówić politykę Napoleona wobec sprawy polskiej, Wskazuje na mapie ziemie podbite przez Napoleona, Wymienia najważniejsze wynalazki wieku XIX, Rozumie różnicę między XIX w. kapitalizmem a komunizmem	Zna zasady obowiązujące na kongresie wiedeńskim oraz postanowienia kongresu, Rozumie pojęcia: liberalizm, konserwatyzm	Opisuje przebieg wojen napoleońskich do 1813 r. Wskazuje na mapie Europy zmiany terytorialne wprowadzone w 1815 r. Prezentuje przykłady pozytywnych i negatywnych skutków procesu uprzemysłowienia, w tym dla środowiska naturalnego Wyjaśnia założenia czartyzmu
Ziemie polskie w I połowie XIX wieku	Zna daty: 1815, 1830, 1846 Zna pojęcia: romantyzm, powstanie krakowskie, Wielka Emigracja, Królestwo Kongresowe Zna dokonania: A. Mickiewicza, J. Słowackiego, A. Czartoryskiego, S. Staszica,	Zna daty: 1816, 1828, 1848 Zna pojęcia: uwłaszczenie, emisariusz, rabacja Zna dokonania: W. Łukasińskiego, J. Bema, L. Mierosławskiego	Zna przyczyny, przebieg i skutki powstania listopadowego, Zna przebieg powstania krakowskiego i rabacji, Zna główne obozy polityczne Wielkiej Emigracji	Zna politykę zaborców wobec ziem polskich po 1831 r., Zna działania podejmowane na ziemiach polskich w czasie Wiosny Ludów	Omawia przyczyny klęski powstania listopadowego i ocenia jego znaczenie dla Polaków Porównuje cele i znaczenie powstania krakowskiego

	E. Dembowskiego				
Świat w II połowie XIX wieku	<p>Zna pojęcia: wyprawa tysiąca czerwonych koszul, wojna secesyjna, zjednoczenie „krwią i żelazem”, abolicjonizm, kolonializm, impresjonizm, emancypacja</p> <p>Zna daty: 1871, 1861, 1865</p> <p>Zna zasługi: G. Garibaldi, O. Bismarck, A. Lincoln, M. Skłodowskiej-Curie, T. Edisona</p>	<p>Zna pojęcia: Piemont, komuna Paryska, secesja, demokraci, republikanie, anarchia, chadecja, nacjonalizm,</p> <p>Zna daty: 1865, 1867, 1848,</p> <p>Zna dokonania: J. Daviesa, J. Dąbrowskiego, L. Pasteura, Leona XIII, Cloda Moneta</p>	<p>Omawia proces jednoczenia Włoch i Niemiec,</p> <p>Opisuje przyczyny i skutki wojny secesyjnej,</p> <p>Wskazuje na mapie imperia kolonialne,</p> <p>Wymienia najważniejsze wynalazki II poł. XIX wieku</p> <p>Umie wskazać pozytywne i negatywne strony zastosowania tych odkryć,</p>	<p>Ocenia skutki polityki kolonialnej,</p> <p>Charakteryzuje nowe ideologie polityczne wieku XIX,</p> <p>Wymienia twórców kultury przełomu XIX i XX wieku oraz ich dzieła</p>	<p>Omawia przebieg i wyróżnia kolejne etapy procesu zjednoczenia Włoch i Niemiec</p> <p>Przedstawia przebieg wojny secesyjnej w USA</p> <p>Ocenia znaczenie budowy Kanału Sueskiego i Kanału Panamskiego dla rozwoju komunikacji</p> <p>Ocenia znaczenie rozwoju ruchu robotniczego w XIX w.</p>
Ziemie polskie po Woźnie Ludów	<p>Zna daty: 1863, 1892, 1895, 1905 -1907</p> <p>Zna pojęcia: PPS, PSL, SDKPiL, Młoda Polska, branka, Biali, Czerwoni, germanizacja, rusyfikacja, autonomia, endecja</p> <p>Zna dokonania: R. Traugutta, M. Drzymały, J. Matejki, S. Wyspiańskiego, J. Piłsudskiego, R. Dmowskiego</p>	<p>Zna daty: 1864, 1901, 1893</p> <p>Zna pojęcia: odwilż posewastopolska, rugi pruskie, kulturkampf, pozytywizm</p> <p>Zna dokonania: A. Wielkopolskiego, H. Cegielskiego, I. Daszyńskiego, W. Witosa</p>	<p>Zna przyczyny wybuchu, przebieg i skutki powstania styczniowego,</p> <p>Zna politykę zaborców wobec ziem polskich po 1864 r.</p> <p>Programy polityczne partii powstałych w XIX wieku,</p> <p>Rozpoznaje cechy kultury pozytywistycznej i modernistyczne</p>	<p>Zna przebieg wojny krymskiej,</p> <p>Rozumie różnice w rozwoju gospodarczym ziem polskich w XIX w.,</p> <p>Porównuje warunki rozwoju kultury narodowej w trzech zaborach.</p>	<p>Charakteryzuje okres odwilży posewastopolskiej</p> <p>Ocenia politykę zaborców w poszczególnych zaborach wobec rozwoju kultury polskiej</p>
I wojna światowa	<p>Zna daty: 1914, 1917, 1918,</p>	<p>Zna daty: 1908, 15 III 1917, 1919,</p>	<p>Zna główne fazy I wojny światowej, określa przyczyny i długofalowe</p>	<p>Zna postanowienia konferencji pokojowej w Wersalu</p>	<p>Porównuje działania na froncie zachodnim z walkami na froncie</p>

	<p>Zna pojęcia: Trójprzymierze, Trójporozumienie, wojna błyskawiczna, zamach w Sarajewie, rewolucja październikowa, Legiony Polskie, orientacja prorosyjska i proaustriacka, traktat wersalski</p> <p>Zna dokonania: J. Piłsudskiego, R. Dmowskiego, W. Wilsona, W. Lenina</p>	<p>Zna pojęcia: Ententa, front, ofensywa, defensywa, dwuwładza, Akt 5 Listopada</p> <p>Umie wskazać na mapie miejsca związane z przebiegiem Wielkiej Wojny</p>	<p>skutki wojny, Rozumie dlaczego w Rosji doszło do przewrotu komunistycznego, Zna drogę do niepodległości narodu Polskiego</p>	<p>wschodnim</p> <p>Przedstawia postanowienia traktatu wersalskiego w sprawie Niemiec</p> <p>Charakteryzuje rewolucję lutową i październikową w Rosji</p> <p>Charakteryzuje powstanie wielkopolskie i ocenia jego znaczenie</p>
--	--	--	---	---

Uwagi dotyczące oceniania na każdym poziomie wymagań:

aby uzyskać kolejną, wyższą ocenę, uczeń musi opanować zasób wiedzy i umiejętności z poprzedniego poziomu.